

Konserniohje

IITIN KUNTA

KVALT 9.6.2020 § 12

litin kunta

Konserniohje

1 § Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Näillä konserniohjeilla varmistetaan

1. kunnan hyväksymän omistajapolitiikan, konserniohjauksen ja asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja toteutus;
2. että konsernissa noudatetaan yhtenäistä toimintakulttuuria ja käytäntöjä;
3. että konserniyhteisöiltä saadaan konsernin käyttöön laadukasta, relevanttia ja oikea-aikaista tietoa konsernin käyttöön.

Konserniin kuuluvat yhteisöt toimivat valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttajina ja noudattavat valtuuston ja hallituksen määrittelemiä omistajapolitiittisia ja toiminnallisia linjauksia.

2 § Konserniohjeen soveltamisala

Konserniohje koskee litin kuntaa ja kuntakonserniin kuuluvia tytäryhteisöjä. Konserniohjetta sovelletaan myös sellaisiin säätiöihin, joissa kunnalla on määräysvalta.

Vuosittain sekä talousarviossa että tilinpäätöksessä todetaan konserniin kuuluvat yhteisöt ja kunnan omistusosuus ja/tai osuus määräysvallasta.

Kuntayhtymien ja osakkuusyhteisöjen ohjaukseen konserniohjeita noudatetaan soveltuvin osin huomioiden näiden yhteisöjen toimintaan hyväksytyt muut toiminta- ja omistajapolitiittiset linjaukset.

Lisäksi tytäryhteisöiden toiminnassa noudatetaan kunnan hyväksymiä hyvän hallinto- ja johtamistavan ohjeita.

Konsernin nimi on litti-konserni.

3 § Konserniohjeen sitovuus

Konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä tai osakassopimuksesta muuta johdu.

Kunta ottaa omistajaohjauksessaan huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet.

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta välittömästi kirjallisesti kunnanjohtajalle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen hallituksen ja toimitusjohtajan oikeudellista asemaa tai vastuuta. Konserniohjeen noudattamatta jättäminen voi kuitenkin johtaa vahingonkorvausvastuuseen, mikäli sen noudattamatta jättämisen seurauksena on merkittävää haittaa tai vahinkoa tytäryhteisölle tai kuntakonsernille.

4 § Konserniohjaus ja -johtaminen

Konsernijohto

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, konsernijaosto, kunnanjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Valtuusto

Valtuusto määrittelee omistajapolitiikan linjaukset sekä hyväksyy konsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Valtuusto hyväksyy konserniohjeen.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus ohjaa ja koordinoi litti-konsernin toimintaa ja taloutta valtuuston määrittelemien omistajapoliittisten linjausten sekä valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteuttamiseksi. Kunnanhallitus voi antaa kuntalain 39 §:n nojalla tytäryhteisöjen toimintaa velvoittavia ohjeita.

Kunnanhallitus:

- päättää konsernin sisäisestä työnjaosta.
- vastaa konsernin hallinnon ja talouden koordinoinnista.
- vastaa, että yhteisöjen toiminnan seuranta kunnan taholta on järjestetty tarkoituksenmukaisesti.
- seuraa litti-konserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide- ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista.
- antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta tilinpäätöksen yhteydessä.
- nimeää kunnan edustajat yhteisöjen hallintoelimiin, ellei sitä ole annettu muun toimielimen tehtäväksi.
- antaa ohjeet kunnan edustajille kuntayhtymien yhtymäkokouksissa sekä tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhteisökokouksissa käsiteltäviin asioihin.
- antaa ohjeet konserniyhteisön hallituksessa toimiville kunnan edustajille merkittävistä taloudellisista ja toiminnallisista linjaratkaisuista.

Konsernijaosto voi käyttää kunnanhallitukselle tässä konserniohjeessa määritettyä toimivaltaa, mikäli hallintosäännössä on niin määrätty.

Kunnanjohtaja

Kunnanjohtaja vastaa litti-konsernin operatiivisesta johtamisesta ja seurannasta. Kunnanjohtajalla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella.

Kunnanjohtajalla on oikeus pyytää tytäryhteisöiltä konsernin johtamiseen ja konsernin kokonaisedun arvioimiseen tarvittavia tietoja konserniyhteisöjen toiminnasta. Kunnanjohtajalla on lisäksi oikeus pyytää sisäisten selvitysten teettämistä tytäryhteisöissä, mikäli kunnan omistajapoliittinen etu sitä vaatii. Yhteisöt ovat velvollisia antamaan selvitystoimituksen edellyttämät ja muut pyydetyt tiedot.

5 § Iitti-konserniyhteisöjen velvollisuudet

1. Tavoitteiden yhdensuuntaisuus

Tytäryhteisöjen tulee toiminnassaan edistää kunnan strategian ja omistajapoliittisten tavoitteiden toteutumista. Tytäryhteisöjen toiminta-ajatusten tulee tukea kunnan toiminta-ajatusta.

2. Tiedonantovelvollisuus

Kunnan tytäryhteisön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Iitti-konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen toimintasuunnitelmat, toiminnan ja talouden seurantaraportit, tilinpäätökset ja välitilinpäätökset sekä kokousten kutsut ja esityslistat tulee toimittaa kunnanjohtajalle samaan aikaan kun ne toimitetaan muille kokouksiin osallistumaan oikeutetuille.

Konserniin kuuluvien tytär- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien on annettava konsernitilinpäätöstä ja mahdollista välitilinpäätöstä varten kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan säännösten ja ohjeiden mukaiset tiedot kunnan taloushallinnon pyytämässä muodossa ja sen antaman aikataulun mukaisesti.

Iitti-konsernin toiminnasta on annettava kuntalaisille sellaiset riittävät tiedot, jotka yhteisön asema ja toimintojen luonne huomioon ottaen voidaan antaa. Yhteisön on annettava kunnalle sen kuntalaistiedottamista varten tarpeellisia tietoja toiminnastaan. Yhteisön omasta tiedottamisesta vastaavat yhtiön hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Yhteisön tiedottamisen tulee tukea Iitti-konsernin asettamia tavoitteita ja kunnan viestintäpolitiikkaa.

3. Tytäryhteisöjen velvollisuudet

Ennakkokäsitysmenettely

Tytäryhteisön on jo valmisteluvaiheessa hankittava omistajan ennakkokäsitys oltaessa tekemässä päätöstä yhtiön tai konsernin toiminnan kannalta merkittävästä asiasta. Velvollisuus omistajan ennakkokäsityksen hankkimiseen on tytäryhteisön toimitusjohtajalla tai vastaavalla. Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että ennakkokäsitys on haettu ennen päätöksentekoa ja että se kirjataan pöytäkirjaan siinä kokouksessa, jossa merkittävästä asiasta tehdään päätös.

Tytäryhteisön on etukäteen hankittava kunnanhallituksen ennakkokäsitys/kannanotto seuraavissa asioissa:

1. liiketoiminnan merkittävä tai poikkeuksellinen laajentaminen tai supistaminen tai

taloudellisesti merkittävä toiminnan muutos

2. toiminta-ajatuksen muuttaminen

3. toiminnan muuttaminen siten, että yhtiö menettää lainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköaseman suhteessa kaupunkiin

4. osakeanti, osakkeiden merkintä tai muu pääomarakenteen muuttaminen

5. merkittävä tai poikkeuksellinen investointi

6. kiinteistö- ja yrityskaupat

7. liiketoiminnan tai sen osan myyminen tai muu liiketoiminnan uudelleenjärjestely

8. yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen

9. lainanotto ja -anto sekä vakuuden tai takauksen antaminen taikka muiden yhtiötä sitovien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen.

10. hakeutuminen selvitystilaan tai konkurssiin taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen

11. tulospalkkiojärjestelmän käyttöönotto ja siinä tehtävät muutokset

12. muu yhtiön tulokseen, pääoman tuottoon, rahoitukseen tai riskiin olennaisesti vaikuttava tapahtuma

Tytäryhteisön on ennen sisäistä päätöksentekoa hankittava kunnanjohtajan ennakkokäsitys/kannanotto seuraavissa asioissa:

1. tuloksen käsittely ennen yhteisön hallituksen tilinpäätöskäsittelyä

2. vaikutuksiltaan merkittävän oikeudellisen prosessin aloittaminen

3. toimitusjohtajan valinta ja palkkaus sekä toimitusjohtajalle maksettavat muut toimitusjohtajasopimuksesta poikkeavat taloudelliset etuudet

4. palkkauspolitiikan ja henkilöstön vuosisuunnitelmasta poikkeavat määrälliset muutokset sekä muu henkilöstöpolitiikka

5. yhtiön varsinaiseen toimintaan kuulumaton järjestön tukeminen

6. muu tavanomaisesta yhtiön toiminnasta ja toimialasta poikkeava sopimus tai ehtojen muutos

6 § Taloushallinto

Yleisperiaatteet

Tytäryhteisöt toteuttavat hyväksytyä toiminta-ajatusta vuosittaisissa budjeteissaan. Merkittävien strategisten hankkeiden, investointien ja liiketoiminnan muutosten osalta noudatetaan 5 §:n 3 kohdan mukaista menettelyä.

Konsernin yhteisön investoinnit, rahoitus-, laina- ja takausasiat valmistellaan yhteistyössä kunnanjohtajan ja kunnan taloushallinnon kanssa.

Raportointi

Tytäryhteisö raportoi toiminnastaan ja taloudestaan kunnanhallitukselle neljännesvuosittain. Puolivuosiraporttiin tulee sisältyä tuloslaskelman ja rahoituslaskelman toteutuminen sekä toiminnallinen katsaus. Vuosiraportointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanjohtaja voi lisäksi pyytää erillisiä selvityksiä yhteisöjen toiminnasta ja taloudesta.

7 § Kirjanpito ja tilikausi

litti-konserniin kuuluvien yhteisöjen on järjestettävä kirjanpitonsa siten, että kunta voi laatia tilinpäätöksen sille määrättyssä ajassa. Kunnanjohtajalla on oikeus antaa konserniyhteisölle sitova ohje siitä, milloin tytäryhteisön tilinpäätöksen ja tarvittavien muiden kirjanpilotietojen pitää olla kunnan käytössä.

litti-konsernin yhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi.

8 § Tilintarkastus ja tarkastuslautakunnan tehtävät

Kunnan tilintarkastaja valitaan tytäryhteisöjen tilintarkastajaksi, ellei erikseen konsernijohto ole toisin ohjeistanut.

Tilintarkastajan valinnan valmistelee kunnan tarkastuslautakunta, jonka tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kuntakonsernissa toteutuneet.

Tarkastuslautakunnan on arvioitava kunnan toimintaan kohdistuvan arvioinnin lisäksi kuntakonsernia koskevaa tavoiteasettelua ja tavoitteiden toteutumista. Arvioinnin perusteena käytetään kunnan talousarvioon ja -suunnitelmaan merkittyjä tavoitteita ja niiden toteutumisseurantaa. Tarkastuslautakunnan tulee arvioida ja konsernijohtoon toiminnan tuloksellisuutta. Tarkastuslautakunnalla tai sen yksittäisellä jäsenellä ei ole oikeutta saada tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja suoraan tytäryhteisön toimielimeltä tai vastuuhenkilöltä. Tarkastuslautakunnan tiedonsaantioikeus rajoittuu konsernijohtoon raportointiin ja kunnan viranomaisten hallussa oleviin asiakirjoihin salassapitosäännösten rajoissa.

9 § Rahoitus, sijoitustoiminta ja riskien hallinta

Rahoitus ja vakuudet

litti -konsernin rahoitus- ja sijoituspolitiikan tavoitteena on koko konsernin kannalta edullisimmat ratkaisut. Yhteisöjen rahoitus ja vakuudet järjestetään keskitetysti konsernissa, ellei konsernijohto ole toisin ohjeistanut.

Konsernipankki ja -tili

litti-konsernin yhteistä rahoitushuoltoa varten voi kunnassa olla kunnan sisäinen pankki ja konsernitili. Muiden kuin varsinaisten tytäryhteisöjen liittämistä sisäisen pankin jäseniksi päättää kunnanhallitus.

Sijoitustoiminta

Konserniyhteisöt ovat velvollisia järjestämään sijoitustoimintansa turvallisesti ja mahdollisimman hyvän sijoitustuoton takaavalla tavalla.

Riskien hallinta ja varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

litti-konsernin riskienhallinta järjestetään noudattaen yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa ja kunnanhallituksen mahdollisesti antamia ohjeita.

Riskienhallinta ja siihen liittyvä vakuuttamisvastuu on tytäryhteisöillä. Vakuutustarjoukset pyydetään keskitetysti koko litti-konsernia koskevana, ellei konsernijohto ole toisin ohjeistanut.

Kuntakonsernin tytäryhteisöjen tulee varautua mahdollisiin häiriötilanteisiin suunnittelemalla toimintansa etukäteen valmiussuunnitelmilla. Valmiussuunnittelu- ja pelastussuunnitelmien laatimisvastuiden tulee sisältyä myös tytäryhteisöjen mahdollisiin alihankinta- ja ostopalvelusopimuksiin.

10 § Yhteiset palvelut

Palvelujen hankinta konserniyhteisöiltä

Palveluja hankittaessa (hallinto-, tieto-, talous- ja henkilöstöhallinto-, materiaali-, tila- ja kunnossapitopalveluja) on selvitettävä litti-konsernin tarjoamat palvelut ja niiden kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden.

Asiakirjojen säilyttäminen

litti-konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen on tehtävä päätös siitä, mihin pysyvästi säilytettävä asiakirja-aineisto turvaavasti sijoitetaan sen jälkeen, kun yhteisö ei niitä enää toiminnassaan tarvitse.

Mikäli asiakirjat päätetään sijoittaa kunnan keskusarkistoon, on yhteisön noudatettava arkistotoimensa hoidossa soveltuvin osin keskusarkiston ohjeita.

Hankintatoimi

litti-konserniin kuuluvien yhteisöjen on noudatettava julkisista hankinnoista annettua lakia ja kunnan hankintaohjeita.

Hankinnoissa on käytettävä hyväksi yhteishankintojen kilpailuttamismahdollisuuksia.

11 § Henkilöstöpolitiikka

litti-konsernissa noudatetaan soveltuvin osin kunnan henkilöstöpolitiikkaa. Toiminnassa noudatetaan yleisesti hyväksytyjä yhteistoiminnan periaatteita.

Merkittävistä henkilöstöön liittyvistä asioista on neuvoteltava etukäteen konsernijohton kanssa. Toimielinten kokous- ja vuosipalkkioissa noudatetaan kunnan luottamushenkilöiden palkkiosääntöä.

Kunnan palveluksessa oleville henkilöille ei makseta kokouspalkkioita heidän osallistuessa työaikanaan tytäryhteisön hallinnon kokouksiin.

Tytäryhteisöt liittyvät jäseneksi kuntatyönantajan perustamaan työnantajayhteisöön, ellei toiminnan ja tytäryhtiön etu muuta edellytä. Tytäryhteisöt järjestävät eläkevakuutuksensa kuntien eläkevakuutuksessa silloin, kun se on kunnan edun mukaista eikä tytäryhtiön etu muuta edellytä.

12 § Konserniohjeiden velvoittavuus

Konserniohje tulee hyväksyä tytäryhteisön yhtiökokouksessa tai vastaavassa ylimmässä hallintoelimessä sekä jokaisessa soveltamisalaan kuuluvan yhteisön hallituksessa tai vastaavassa toimielimessä.

13 § Voimaantulo

Tämä konserniohje tulee voimaan 1.7.2020 lukien ja kunnanhallitus voi antaa täsmentäviä ohjeita tulevaksi voimaan samasta ajankohdasta lukien.